

Kommittédirektiv

Skatt på finanssektorn

Dir.
2015:51

Beslut vid regeringssammanträde den 7 maj 2015

Sammanfattning

En särskild utredare ska ta fram ett förslag till en skatt på finanssektorn, som minskar den skattefördel som sektorn kan antas få till följd av att omsättning av finansiella tjänster har undantagits från mervärdesskatt.

Skatten på finanssektorn ska analyseras ur ett juridiskt, samhällsekonomiskt, offentligfinansiellt och administrativt perspektiv. Även skattens förenlighet med EU:s statsstödsregler och unionsrätten i övrigt ska analyseras och bedömas.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 november 2016.

Bakgrund

Inom EU är regelverket om mervärdesskatt i stor utsträckning harmoniserat genom rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, förkortat mervärdesskattedirektivet. I svensk rätt finns reglerna som genomför mervärdesskattedirektivet i mervärdesskattelagen (1994:200), förkortad ML.

Från mervärdesskatt undantas av tekniska skäl omsättning av s.k. finansiella tjänster, se 3 kap. 9 och 10 §§ ML. Det gäller bank- och finansieringstjänster och värdepappershandel samt försäkringstjänster. Undantaget innebär att företag som tillhandahåller finansiella tjänster överlag kan ta ut lägre priser av privatpersoner i förhållande till företag som tillhandahåller mervärdesskattepliktiga varor och tjänster. Det gäller även med

beaktande av att dessa företag inte har rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt för de kostnader som hör till den verksamhet som är undantagen från mervärdesskatt. Undantaget leder till en snedvridning av produktion och konsumtion till finanssektorns fördel på bekostnad av sektorer som tillhandahåller mervärdesskattepliktiga varor och tjänster. Undantaget innebär att en större andel av samhällets resurser än vad som är samhällsekonomiskt optimalt kan tillfalla finanssektorn och att vinsterna i sektorn kan bli högre. Det innebär att det kan antas att finanssektorn har en skattefördel i förhållande till andra sektorer till följd av att omsättning av finansiella tjänster har undantagits från mervärdesskatt.

I t.ex. Danmark tas en s.k. lønsumsafgift ut på företag som omsätter varor och tjänster som har undantagits från mervärdesskatt. Lønsumsafgiften är inte begränsad till företag som omsätter finansiella tjänster. Från de olika sektorer som omfattas av avgiften görs flera undantag. Avgiftsunderlaget motsvarar som utgångspunkt lönesumman i företaget. Vid fastställandet av avgiftsunderlaget beaktas om företaget bedriver blandad verksamhet. Avgiftens storlek varierar mellan olika sektorer och är högst för företag som omsätter finansiella tjänster.

Utredningen om beskattning av den finansiella sektorn lämnade i betänkandet Särskild skatt i den finansiella sektorn (SOU 1990:46) ett förslag om att en skatt skulle tas ut på företag som omsätter finansiella tjänster som omfattas av undantaget från mervärdesskatt. Skatteunderlaget skulle som utgångspunkt motsvara lönesumman och vinsten i företaget. Vid fastställandet av skatteunderlaget skulle det beaktas om företaget bedriver blandad verksamhet. Förslaget har dock inte lett till lagstiftning.

Uppdraget

Finanssektorn kan antas få en skattefördel till följd av att omsättning av finansiella tjänster har undantagits från mervärdesskatt. En särskild utredare ska uppskatta skattefördelens storlek. Med grund i den bedömningen ska utredaren ta fram ett förslag till en skatt på finanssektorn, som minskar den skattefördel som sektorn kan antas få till följd av undantaget från mervärdesskatt.

Skatten ska som utgångspunkt träffa företag som omsätter tjänster som avses i 3 kap. 9 och 10 §§ ML.

Skatten kan utformas på olika sätt. I detta avseende kan utredaren hämta viss vägledning från t.ex. lönsumsafgiften i Danmark. Skatten ska vara lätt att tillämpa och inte kunna kringgås. Skatten ska dessutom vara förenlig med EU:s statsstödsregler och unionsrätten i övrigt. Utredaren ska med dessa utgångspunkter lämna de författningsförslag som utredaren finner lämpliga.

Inom EU pågår ett arbete med att ta fram en s.k. skatt på finansiella transaktioner (FTT). Utredningen ska vid utformningen av förslaget beakta de effekter en FTT skulle kunna få för Sverige.

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska redovisa offentligfinansiella och andra effekter av förslaget. I detta ligger att utredaren ska göra en bedömning av de samhällsekonomiska effekterna av förslaget, särskilt effekterna på konkurrensen mellan företag i olika sektorer och mellan svenska och utländska företag, effekterna på försäkrings- och kreditgivning till företag och privatpersoner samt incidensen av förslaget. Även effekter på företagens administrativa börda ska belysas. De administrativa konsekvenserna av förslagen för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna ska vidare belysas, liksom eventuella kostnadsökningar och finansiering av dessa. Utredaren ska tillämpa riktlinjerna som ges i kommittéförordningen (1998:1474) och förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning för att ange kostnadsberäkningar och andra konsekvensbeskrivningar.

Redovisning av uppdraget

Uppdraget ska redovisas senast den 1 november 2016.

(Finansdepartementet)